

NYHEDSBREV 30

HAVNEUDVIDELSEN, KLAGESAGEN OG INDSAMLINGEN

Vi er gået i gang med en indsamling blandt Aarhus' borgere. Det sker for at kunne gennemføre den fortsatte klagesag mod havneudvidelsen, når Trafikstyrelsen inden længe træffer sin beslutning.

Lige nu har Trafikstyrelsen sendt sagen i 8 ugers offentlig høring fra 4. april til 31. maj 2024. Vi opfordrer derfor alle til at skrive høringssvar om planerne og stile dem til vvm@trafikstyrelsen.dk med journalnummer 2021-000267. Høringsmaterialet findes på <https://www.trafikstyrelsen.dk/vvm-liste/2024/apr/hoering-af-supplerende-miljoekonsekvensrapport-for-udvidelse-af-aarhus-havn>

Vi frygter og forventer, at Trafikstyrelsen godkender havneplanerne. Og det vil vi have mulighed for at klage over.

DERFOR: Støt klagesagen ved at sende penge til **MobilePay 881282** eller til **reg 0755** konto 3233752761 mrk. **INDSAMLING**, så vi har mulighed for at fortsætte klagen til klagenævnet. Indsamlingen er godkendt af indsamlingsnævnet.

Indhold af Nyhedsbrev 30

Leder

Klagesagen – Nu starter indsamling nr. 2 til klagesagen

Havnen søger om tilladelse til at dumpe slam

Socialdemokratiet forsøger at skaffe sig en grøn profil i havnesagen

Nyheder om havneudvidelsen

Blev medlem af Det Fælles Bedste

Leder

Historien starter, da Byrådet i vinteren 2022 sendte Havneudvidelsen i høring hos borgerne i Aarhus. Man troede at det ville være en walkover, men fik i stedet det tydeligste svar fra borgerne nogensinde: Nej tak sagde det største antal høringsvar i Aarhus' historie.

Borgerne dannede en Havnegruppe af foreninger, som i fællesskab fandt ud af, at der slet ikke var brug for en udvidelse af havnen. Man kunne bare effektivisere den måde havnearealet blev brugt på. Man fandt også ud af, at 40% af containerne i virkeligheden bare stod tomme - skulle man virkelig bygge milliarddyre, miljøødelæggende havneanlæg ud i bugten bare for at virksomheder kunne have deres containere stående tomme til en billig penge, spurgte Havnegruppen?

Det lød ikke ok. Sådan fortsatte havnegruppen med at optrevle Byrådets forklaringer, én efter én. Der var ingen jobs og arbejdspladser i havneudvidelsen. Tværtimod var der masser af trafikkaos, havmijløskader og klimaforværringer. Det ville gøre hele byen grim.

Byrådet vedtog så en række borgerinddragende møder for at virke lyttende. Det viste sig at blive en række alenlange møder, hvor borgerne systematisk blev overhørt, negligeret og fik tilsidesat sine ønsker af Teknik & Miljø-forvaltningen i samspil med en lang række af direktører fra de fineste steder - Danske Havne, Dansk Industri, Danske Erhverv, COWI, Rambøll, Aarhus Havn. Masser af bonede gulve, masser af fine titler, men ingen der lyttede til borgernes meninger.

Så lavede Byrådet en række ændringer i projektet og vedtog det. Uden at borgerne i Aarhus fik mulighed for at blive hørt på det nye projekt.

I mellemtiden var det kommet frem, at driftsfasens klimakonsekvenser slet ikke var blevet undersøgt.

At kommunen ikke vidste, hvor meget der skulle dumpes, hvor og med hvilke konsekvenser. At kommunen slet ikke havde hørt de myndigheder der ville blive berørt af projektet. At kommunen, da man skulle godkende havneplanerne, brugte de samme eksperter, som Havnen havde brugt, i stedet for en uvildig tredjepart som loven kræver det. Og sådan videre. Store graverende procesfejl.

Sammen med to andre foreninger er Det Fælles Bedste derfor startet en klagesag over Havneudvidelsen i Aarhus. Eftersommeren 2023 indsamlede vi penge fra Aarhus' borgere og hyrede landets bedste advokat på feltet, Louise Faber, til at føre sagen.

Advokaten formulerede på vores vegne en klage over vedtagelsen, som fik de juridiske fejl til at stå bøjet i jura neon. Den klage har Aarhus Kommune efterfølgende svaret på. Mest udenom og med uld i mund. Og de har så fået vores svar retur.

Nu indsamler vi så igen.

For nu skal vi sikre os, at vi kan fortsætte klagesagen, hvis Trafikstyrelsen vælger at godkende planerne om havneudvidelsen.

DERFOR

STØT INDSAMLINGEN TIL KLAGESAGEN OVER HAVNEUDVIDELSEN I AARHUS

Bidrag på MobilePay 881282 eller overfør din støtte til reg. 0755 konto 3233752761, anfør venligst INDSAMLING - Mange tak for hjælpen

Havneudvidelsen vil ødelægge Aarhus. Det gælder livet i Bugten. Klimaet. Byens nærhed til skov og strand. Dens puls og stemning. Vi skal stoppe den havneudvidelse.

Dbh Niels Aagaard, formand for Det Fælles Bed

NU STARTER INDSAMLING #2 TIL KLAGESAGEN OM HAVNEUDVIDELSEN

Du kan støtte kampen mod havneudvidelsen på MobilePay 881282

Af Niels Aagaard, fmd. for Det Fælles Bedste

Tre foreninger indklagede i sept. 2023 Aarhus Byråds beslutning om havneudvidelsen til relevante klagenævn.

Foreningen Det Fælles Bedste anmodede i den forbindelse Aarhus' borgere om økonomisk hjælp til at hyre landets dygtigste advokat på feltet, Louise Faber, til sagen. Vi modtog 25.000 kr. på ganske få dage - Stor tak for det.

Vores advokat har nu gennemført de første led i klagen og de indsamlede midler - der blev suppleret op af de øvrige to påklagende foreninger (Sportsfiskerne og Beskyt Havmiljøet) samt flere af Havnegruppens fællesråd - er hermed brugt op.

Nu afventer vi Planklagenævnets afgørelse i sagen.

NÆSTE SKRIDT

Næste skridt er, at Trafikstyrelsen skal tage stilling til, om man vil godkende (den opdaterede) Miljøkonsekvensrapport og dermed tillade projektet. Hvis Trafikstyrelsen godkender projektet, og der er begået fejl - enten af Aarhus Kommune eller Trafikstyrelsen - så kan vi påklage deres afgørelse.

Det kan være fejl vedr. processen eller indholdet, fx juridiske fejl, der knytter sig til EU-beskyttede forhold vedrørende vand, arter og Natura 2000 områder. Det har vi 4 uger til.

Nu er det derfor tid til at ruste sig til det tidspunkt, hvor Trafikstyrelsen træffer sin afgørelse (vi ved ikke præcist, hvornår det sker). Til den tid skal vi have lavet et rigtig godt hørings svar og sikret økonomi til en fornyet klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Derfor beder vi igen Aarhus borgere om at gå til lommerne og sende beløb til MobilePay 881282 under Det Fælles Bedste for at forberede os på Trafikstyrelsens afgørelse.

STATUS FOR KLAGESAGEN

Vores klagesag har kort fortalt følgende hovedpunkter:

1. Manglende høring. Aarhus Kommune skal høre alle de myndigheder, som vil blive berørt af havneudvidelsen, om de har bemærkninger til planerne (Lokalplan og kommuneplantillæg). Men man har bl.a. kun hørt de myndigheder, der ikke har med klima at gøre.
2. Inhabilitet. Aarhus Kommune som kontrolinstans og Aarhus Havn som ansøger har samme rådgiver, nemlig COWI. Det er ubestridt, at den Miljøkonsekvensrapport, som Aarhus Kommune har anvendt som grundlag for sin miljørapport vedr. planerne, er udarbejdet af COWI A/S. Det er ubestridt, at COWI A/S er bygherres rådgiver.

Dvs. at den myndighed der skal kontrollere og godkende havneudvidelsen, altså Aarhus Kommune, anvender den ansøgende parts, dvs. Aarhus Havns, miljøoplysninger uden at anvende uvildig tredje part til sin vurdering af oplysningernes rigtighed.

3. Aarhus Kommune anvender en underkendt VVM rapport som grundlag for miljøgodkendelse. Kommunens Miljørapport udgør et ekstrakt af en af Trafikstyrelsen underkendt Miljøkonsekvensrapport. Helt uden hensyntagen til de supplerende rapporter, der er indleveret til forvaltningen efter forliget den 8/2-2023, dvs. helt uden hensyn til, at der nu var tale om et ganske andet projekt med helt andre miljøkonsekvenser. Og uden hensyntagen til, at Trafikstyrelsen ikke fandt miljøkonsekvensrapporten god nok.
4. Det er samme forvaltning, der har varetaget sagsbehandlingen, som også godkender det konkrete havneprojekt. Det er planafdelingen der alene har samarbejdet med Aarhus Havn / COWI uden at kommunens andre afdelinger har været inde over processen. Kommunen har således ikke forebygget myndighedsinhabilitet i tilstrækkeligt omfang som foreskrevet i §15 (miljøvurderingsbekendtgørelsen).

Normalt sker det ved, at den del af forvaltningen, der vedtager planen, ikke er den samme, som den del af forvaltningen, der skal tillade det konkrete projekt. Denne opdeling er ikke sket.

Det er tværtimod Aarhus Kommunes planafdeling, der har varetaget sagsbehandlingen både for så vidt angår planerne og projektet og de tilhørende miljøvurderinger. Det er den samme afdeling, der har screenet, afgrænset og hørt berørte myndigheder - og det er den samme afdeling, der har udarbejdet miljørapport såvel som miljøkonsekvens rapport sammen med Aarhus Havn / COWI. Det vil også være den pågældende afdeling, der senere bl.a. vil have til opgave at udstede en eventuel byggetilladelse.

5. Mangler i miljøvurderingen. Anlægsfasens konsekvenser for miljøet mangler helt i miljøvurderingen. Og klimakonsekvenserne er slet ikke undersøgt for driftsfasen, hvor vi ved, at langt den største klimapåvirkning findes.

Kommunens miljøvurdering vedrører det oprindelige projekt og de planer, der skulle tilvejebringes for at realisere dette, men det blev ændret på en række afgørende punkter. Dvs. at der ikke foreligger en miljøvurdering af de planer, som faktisk er vedtaget.

De ændringer der er foretaget ift. de oprindelige planer har ikke været i en fornyet høring hos borgerne, der dermed kun har haft mulighed for at blive hørt om nogle planer, man har forladt, men ikke har haft mulighed for at kommentere de faktisk vedtagne planer.

Man har ikke undersøgt de kumulative, dvs. opsamlede, miljøkonsekvenser af den samtidige bygning af milliardprojektet Marselisstunnelen, det nye Stadion ved Kongelunden, bygning af det nye Rewater rensningsanlæg samt Havneudvidelsen. Men disse projekter hænger sammen.

Det minder stærkt om salami-metoden, hvorefter et projekt opdeles i en række underprojekter, hvis miljøkonsekvenser vurderes hver for sig, hvorved de tager sig mindre ud, end de samlede miljøkonsekvenser. Det er ikke tilladt ift. EU-lovgivning.

6. Vurderinger vedr. Natura 2000-områder er uden videnskabelig vished

Aarhus Kommune påstår, at den øgede skibstrafik som følge af havneudvidelsen ikke vil påvirke dyrelivet, fx marsvinene i bugten. Men det er en påstand uden nogen som helst videnskabelig underbygning.

Tilsvarende påstår kommunen at etableringen af Yderhavnen (den lange mole 3 km ud i bugten) alene leder til begrænset påvirkning af kyststrækningen langs bugten. Der er ikke anført det mindste videnskabelige belæg for dette.

7. Det er ikke godtgjort, at man kan overholde EU's Vandrammedirektiv, havstrategiplanen og den nationale havplan

EU's Vandrammedirektiv kræver god økologisk stand i Aarhus Bugtens havmiljø inden 2027. Men ingen af de foretagne miljøkonsekvensvurderinger godtgør, at man kan overholde direktivet med de nuværende havneplaner. Og i dag er Aarhusbugten nærmest død. Hvordan skal den blive i god økologisk stand inden 2027, hvis vi har et byråd der altid prioriterer vækst over miljø og ingen konkrete planer har for bugtens genopliven?

Man har heller ikke vurderet miljøkonsekvenserne af havneudvidelsen ift. Havstrategiplanen, hvor nogle af de områder, der ønskes inddraget til havnemole bl.a. er udlagt til muslingeopdræt i havplanen. Havneudvidelsen er derfor i strid med aktuelt gældende plangrundlag.

VIGTIGT

Trafikstyrelsen sender miljøkonsekvensrapporten i høring på torsdag den 4. april 2024 på deres portal. Havnegruppen mødes i næste uge for at drøfte, hvordan får flest mulig aktiveret mht. at indsende hørings svar.

DERFOR

Send meget gerne penge til MobilePay 881282 under Det Fælles Bedste for at forberede os på Trafikstyrelsens afslutning, så vi kan føre sagen videre til klagenævnet. Det skal nævnes, at indsamlingen er godkendt af indsamlingsnævnet.

AARHUS HAVN HAR ANSØGT MILJØSTYRELSEN OM TILLADELSE TIL DUMPING AF SLAM - EN HISTORIE OM KONSULENTHUSE DER ALTID ER TIL SALG!

Af Niels Aagaard, fmd. for Det Fælles Bedste

Aarhus Havn modtager p.t. 2/3 af alle varer der kommer fra udlandet til Danmark. I fremtiden er havnen tiltænkt en endnu større rolle som port ind til det system af motorveje, broer og tunneller, der skal bygges i henhold til Infrastrukturreform. Der er tale om en stribe af milliardtunge anlægsprojekter, der tilsammen vil ødelægge klima, biodiversitet og natur som aldrig før i Danmarkshistorien.

Aarhus Byråd vedtog i 2023 en 3 km lang udvidelse af havnen ud i bugten for at muliggøre dette. Det skete trods voldsomme borgerprotester, hvor en af hoved ankerne fra borgerne angik dumpningen af slam i en Aarhus Bugt, der er tæt på at dø. Det strider ikke blot mod al fornuft, men også mod fx EU's Vandrammedirektiv, som kræver god økologisk tilstand i alle kystnære farvande senest 2027.

Byrådet har nu besluttet at dumpe uden for de kystnære områder som Vandrammedirektivet omfatter og har ansøgt Miljøstyrelsen om tilladelse til dette. Som om det at dumpe lidt længere ude skulle fjerne problemet: At dumpningen bidrager til at slå farvandet ihjel.

Det vil formentlig blive et af punkterne i den klagesag, Det Fælles Bedste sammen med andre miljøorganisationer har igangsat.

Vi håber stærkt at du, I og rigtig mange aarhusianere vil bidrage med støttekroner, så vi kan føre sagen videre. Man kan indbetale til MobilePay på 881286, der er godkendt til indsamling.

ANSØGNING OM KLAPNING

Det Fælles Bedste er kommet i besiddelse af Aarhus Havns ansøgning til Miljøstyrelsen om dumpning af slam (klapning) på Yderflak 2. Det handler om dumpning på et havområde beliggende midt mellem Sjællands Odde og Aarhus, cirka midt i Molslinjens sejlroute.

Som underbygning af ansøgningen har konsulentfirmaet COWI A/S lavet en 130 sider lang rapport, der konkluderer, at dumpning af slam på dette sted ikke vil ødelægge miljøet. Man søger om tilladelse til at klappe 400.000 m³ slam.

Rapporten konkluderer videre, at CO₂-udledningerne fra de pramskibe, der skal transportere disse mængder af slam til dumpning, er 'begrænset'.

Samlet lægger det op til grønt lys for mere dumpning af slam i stil med dumpningen af slam fra Lynetteholmen, der blev standset i Køge Bugt bl.a. pga. 7 borgmestres protester mod forureningsfaren og fordi den svenske regering ikke ville acceptere det.

COWI's konklusioner dækkes ind bag et hav af grafer og analyser. Det er svært ikke at sidde tilbage med følelsen af, at konklusionerne er skrevet på forhånd, og at alle grafer og tabeller blot skal give det hele et videnskabeligt præg.

For lige meget hvad virksomheder som Aarhus Havn gør, lige meget hvor dødt havet er i forvejen, så har det nærmest aldrig nogen konsekvenser, at vi fortsætter forureningen. Bortset fra på naturen, forstås, men det kan man altid gemme i grafer.

Dét er konsulentfirmaer som COWI A/S altid klar til at lægge navn og analyser til, blot det betales i millionklassen.

DET ER SÅ SMUKT AT IAGTTAGE KONSULENTERNES SVINGEN RUNDT MED DATA

Det er så smukt at iagttage COWI's vurderinger. Hør fx disse vurderinger under kapiteloverskriften "Effekter af tildækning af havbund med klapmateriale", side 78 i ansøgningen:

Først skriver COWI A/S dét, vi vel efterhånden allesammen ved er den indlysende konsekvens af at dumpe slam på havet:

"Bundfaunaorganismer, der lever i og på overfladen af sedimentet på klappladsen kan blive begravet under tykke lag af klapmateriale, hvilket de fleste organismer ikke vil overleve, med faldende artsrigdom og biomasse af bundfaunaen til følge (...)"

- Det er ganske rigtig dét, vi frygter, ja, som følge af de 60 cm slam, som man vil dumpe jævnt ved Flak 2 området i et areal på 721.000 m².

Men kun en halv side senere konkluderer COWI A/S så alligevel, at frygten for ændringer af biodiversiteten, dvs. frygten for livet på havbunden, for ålegræs der forsvinder, fiskeyngel og havplanter der dør pga. dumpning af slam, - at denne frygt er ganske ubegrundet. Hør blot:

"Som nævnt i afsnit 5.3.1, vil sedimentsammensætningen på klappladsen ikke ændre sig væsentligt som følge af klapningen. Det vurderes derfor, at artssammensætningen af det genetablerede bundfaunasamfund vil blive meget lig den, der fandtes før klapningen."

Så er den klaret - og helt uden argumenter, blot med en henvisning til, at *"..en række undersøgelser har vist, at bundfaunasamfund, der påvirkes af tildækning med klapmateriale,*

vil blive genetableret efter klapningens ophør" (s. 78). Det betyder med andre ord ikke rigtig noget, det her med at man dumper slam - bare dump løs.

Og al den frygt, som miljøorganisationer har for at slammet vil indeholde tungmetaller og andet utøj, der ødelægger livet i havet, den klarer COWI i bare én enkelt sætning:

"Bundfaunaen vil ikke blive påvirket af forhøjede koncentrationer af miljøfremmede stoffer, idet klapningen, som nævnt i afsnit 5.3.1 ikke vil forårsage målelige ændringer i sedimentets indhold af sådanne stoffer".

- Tungmetaller, rester af skibsmaling, næringsalte, PFOS, PFAS osv. - intet problem.

Og alt det pjat, som fx professor [Stiig Markager](#), @DanmarksNaturfredningsforening, @Sportsfiskerforbundet, @Det Fælles Bedste og andre miljøtosser har sagt om, at næringsstoffer i det slam, der dumpes, forårsager iltsvind og dermed havdød, det skriver COWI A/S elegant ud til evig glemsel. Igen i en enkel sætning:

"Det vurderes desuden, at frigivelse af iltforbrugende stoffer under klapning ikke vil give anledning til ilt-sænkninger, der vil påvirke bundfaunaen (jf. afsnit 5.3.5)."

... "Det vurderes" !? - Er det de af Havnen betalte konsulenter, der her vurderer? og kan de have skelet til pengepungen, da de vurderede?

- Falsk alarm, Markager, tag dig sammen. Næringsstoffer der opbruger ilt i vandet er ikke noget problem i virkeligheden. Alt det her med iltsvind er overdrevet, når man har travlt med at udvide en havn. Selvom det unægtelig så en smule trist ud med de danske farvande sidste sommer.

Man kan tænke, om det nu skulle være så meget bedre for miljøet at dumpe slam med næringsstoffer der giver iltsvind og rummer

tungmetaller og gifte der giver plante- og fiskedød midt ude i Kattegat med stærk strøm og bølger fra Molslinjen, frem for tæt ved Aarhus?

Men COWI A/S er ikke bekymret. Og så er Miljøstyrelsen sikkert heller ikke.

CO2 ER HELLER IKKE NOGET PROBLEM

I kapitel 14 om "Klimapåvirkninger" konkluderer COWI-ansøgningen, at al den CO2, som forårsages af transporten med slam fragtet på pramskibe fra Aarhus Havn til Yderflak 2, jamen den er slet ikke noget problem i virkelighedens konsulentverden:

"Udledningen for transport af klapmateriale vurderes til at være ca. 3.650 tons CO2 ækvivalenter. Påvirkningen vurderes derfor som værende begrænset"(s.118) - Så kort kan det gøres. Mere står der ikke omkring klimapåvirkning.

Politiken har siden november 2023 kørt en podcast serie med den sigende titel "Hvert ton tæller". I seriens første podcast fortæller klimaredaktør på Politiken, Magnus Bredsdorff, at ikke bare hvert ton tæller, men også at hver lille del af hver grad klodens temperatur stiger vil forårsage katastrofer kloden rundt. Og at vi derfor har forrygende travlt med at mindske vores CO2-udledninger til nærmest ingenting på meget kort tid.

Men i Aarhus er konsulenthuset COWI A/S ikke nær så bekymret for alt det her med tons.

Herregud - hvad er 3.600 tons mellem venner? Bare tænk på, at ét containerskib udleder 155.000 tons CO2 om året (1) og dem siger COWI A/S i den oprindelige Miljøkonsekvensrapport, kommer der 400 ekstra af årligt som følge af havneudvidelsen.

Så i forhold til driftsfasen af havnen, hvor det virkelig går galt med CO2-udledningerne primært pga. af containerskibstransporten, så er udledningerne fra sejladsen med udgravet slam det rene ingenting - peanuts.

Tanke: Så var det måske derfor, at I (COWI A/S) udelod analysen af driftsfasens klimapåvirkninger?

Eftertanke: Måske kunne selv konsulenthuset begynde at tage det med "Hvert ton tæller" alvorligt?

Ansøgningen er lavet på baggrund af en række møder mellem Miljøstyrelsen, Aarhus Havn og COWI står der i ansøgningen. Så mon ikke Miljøstyrelsen giver sin tilladelse.

DERFOR

Det Fælles Bedste har startet en indsamling for at forberede os på Trafikstyrelsens afgørelse, så vi har mulighed for at føre sagen videre til klagenævnet. Hvis du vil støtte klagesagen, kan du sende penge til mobile pay 881282. Indsamlingen er godkendt af indsamlingsnævnet.

“Socialdemokratiet som havmiljøets og Aarhusbugtens vogter? Jeg har virkelig svært ved at se det

Kronik fra Aarhus Stiftstidende - 18 mar. 2024 kl. 06:00

Af Jeppe Spure Nielsen, Aarhus C

Under overskriften "Dette er en opfordring: Du skal også selv gøre noget for havmiljøet" bragte Stiften 3. marts et [læserbrev af Lone Hindø og Anette Poulsen](#), begge medlemmer af Aarhus Byråd for Socialdemokratiet. Læserbrevet blev bragt på FN's Verdensnaturdag.

I år har FN sat særligt fokus på at bevare livet i vandet, hvilket Lone Hindøs og Anette Poulsens læserbrev handler om. De opfordrer såvel regering som alle landets kommuner til at iværksætte foranstaltninger, som skal forbedre miljøforholdene i de indre danske farvande.

Lone Hindø og Anette Poulsen skriver: "Biodiversiteten i vores indre farvande er i disse år stærkt truet. Hovedårsagen er landbrugets udledning af kvælstof, som i 2023 resulterede i det mest udbredte iltsvind i 20 år. Men også fiskeri med bundtrawl i sårbare havområder, klapning af bundslam og plasticforurening udgør trusler for vores havmiljø".

Ansvarspilen og opfordringen til handling i læserbrevet peger på både borgere og politikere. Men de to lokale socialdemokrater nævner ikke den store havneudvidelse i Aarhusbugten, som de i deres parti - sammen med SF, Konservative og Venstre - lige har stemt igennem med et flertal i Aarhus Byråd. Flere eksperter har påvist, at en stor havneudvidelse vil få negative konsekvenser for livet i vandet og Aarhusbugtens tilstand både i den lange anlæggsfase og mere permanent.

Selv er jeg med i sagen Arternes Aarhus, hvor vi som hverdagsaktivister giver forskellige plante- og dyrearter i Aarhus en aktiv stemme i demokratiet og byudviklingen. Det gør vi, fordi politikere i byrådet i dag primært varetager menneskers interesser, men det er tiltagende vigtigt, at de andre arter bliver set, respekteret og får omsorg af os mennesker.

Vi amatør-ambassadører har hver især valgt en art, som vore hjerter banker for, og vi er nysgerrige på: Hvilken føde har arten brug for? Hvor bor den, og hvor trives den bedst? Hvilke andre arter er den afhængig af? Hvilken betydning har arten for os mennesker?

Senest har vi fået flere ambassadører for arterne i Aarhusbugten, bl.a. vandmanden og marsvinet. Det er ikke alle de valgte arter, hvor bestanden er nedadgående, som f.eks. marsvinet, men vandmanden kan f.eks. lære os en masse om livet i havet - og derigennem give os alle mere kærlighed til livet under overfladen, omsorg for Aarhusbugtens mange beboere samt fokus på, hvordan mangfoldigheden i sig selv er et livsvilkår for opretholdelse af et sundt havmiljø.

Hvis jeg skulle være "havets ambassadør", er jeg sikker på, at Aarhusbugten ville sige, at den bestemt ikke har bedt om eller har godt af den store havneudvidelse, som ødelægger vækst- og levemiljøer og skræmmer havets dyr væk.

Det er billige og ufortjente point for de to socialdemokrater at skrive en kærlighedserklæring til Aarhusbugten på havets dag. Det er dobbeltmoralsk, fordi de abonnerer på og formidler en fortælling om omsorgsfuldhed, men realiteterne i den store foreslåede havneudvidelse trumfer de politiske tiltag, de selv omtaler.

Lone Hindø og Anette Poulsen nævner det nyligt etablerede kommunesamarbejde omkring

Aarhusbugten, hvis formål er at forbedre bugtens tilstand. Isoleret set er det et godt initiativ, men det skriger til himlen, at man med den anden hånd samtidig laver en stor havneudvidelse, som i årtier frem vil gøre Aarhusbugten til en larmende og livsændrende byggeplads for plante- og dyrearter i havet og derefter ændre bugten permanent.

Det overrasker mig, at Lone Hindø og Anette Poulsen ikke selv kan få øje på deres dobbeltmoral som "havets fortalere". For det bidrager til mistillid, når politikere siger ét og gør noget andet. Det er spil for galleriet og vælgermanipulation.

Læserbrevet er en slags kig-væk-finte, der siger: Se alt det, vi gør for havmiljøet og tænk ikke over den kommende store havneudvidelse, for vi socialdemokrater er gode ved havmiljøet og laver jo

"miljøforbedrende indsatser" (som langt fra står mål med ødelæggelserne).

For dem, der ikke allerede ved det, er det Socialdemokratiet – med borgmesteren i spidsen som havneformand – der er motoren bag ønsket om en stor havneudvidelse.

Landbrugets store påvirkning af havet skal selvfølgelig reguleres på landsplan. Havneudvidelsen er derimod den største lokale kommunale beslutning i Aarhus Byråd, som Lone Hindø og Anette Poulsen har stor indflydelse på i Socialdemokratiet - og en beslutning om udvidelse af Aarhus Havn vil svække havmiljøet frem for at forbedre det.

Mens Lone Hindø og Anette Poulsen som politikere kommer med en opfordring til handling til alle os borgere i forhold til havmiljøet, vil de samtidig med den anden hånd hælde masser af beton i Aarhusbugten.

Lone Hindø og Anette Poulsen kommer med konkrete opfordringer til, hvad vi som borgere hver især skal gøre for havet. Det er ikke ligefrem motiverende at skulle følge deres råd om f.eks. at deltage i strandoprydningsinitiativer og kæmpe for etablering af marine beskyttede områder og skærpede regler for at sikre Danmarks kyst- og havøkosystemer, når de samtidig vil gennemføre en stor ødelæggende havneudvidelse. Det føles som at skulle rydde op efter deres skadelige beslutninger. Også her er dobbeltmoralen til at øje på!

Jeg har disse tre opfordringer til alle jer læsere:

- Meld dig ind i Foreningen Beskyt Havmiljøet i Danmark (tidligere Beskyt Aarhusbugten), fordi foreningen kæmper for at beskytte, bevare og forbedre havmiljøet og Aarhusbugten.
- Tal med familie og venner om konsekvenserne af en eventuel havneudvidelse (den er langt fra endeligt besluttet, fordi vi venter på ankenævn, nye borgerhøringer og statslige godkendelser) og fortæl omverdenen hvad du selv mener.
- Tænk over og mærk efter, hvordan du har lyst til at give kærlighed til Aarhusbugten og dens mange beboere. Måske som ambassadør for en særlig plante- eller dyreart, der lever i bugten?

Jeg har også en opfordring til jer to socialdemokrater, Lone Hindø og Anette Poulsen: Hvis I virkelig vil give den som "havets og Aarhusbugtens vogtere" er det på tide, I får øje på og udfordrer falsummet i den såkaldte "grønne vækst", som jeres parti står for, og som med havneudvidelsen vil ødelægge Aarhusbugten i en tid, der kalder på tøven og på flere "bløde" feminine værdier i politik hos både kvinder og mænd. "Grøn vækst" er en våd drøm, der ikke holder, fordi den er baseret på fantasier om tekniske fiks og en virkelighedsflugt fra det ressourceforbrug, som væksten baseres på.

Allerede 16. marts i år opbrugte Danmark sine naturlige ressourcer for hele 2024 som et af de første lande i verden. Dagen er kendt som "Earth Overshoot Day", fordi vi

resten af året bruger flere ressourcer, end
Jorden naturligt kan nå at genskabe. En
havneudvidelse vil forbruge store mængder
ressourcer som bl.a. sand, grus, granit og
stål, vil belaste klimaet betydeligt og
ødelægge livet i bugten.

Spørgsmålet er, om der overhovedet er
plads til feminine og omsorgsfulde værdier
i Socialdemokratiet i så vigtig en sag for
Aarhus?

BORGERFORSLAG OM HAVNEAFSTEMNING BEHANDLES ARROGANT AF BYRÅDET

Signe Svaneborg har som borger i Aarhus stillet et borgerforslag, hvori hun bl.a. foreslår, at der som minimum skal afholdes en folkeafstemning om havneudvidelsen. Forslaget fik over 1500 stemmer og skal derfor behandles ved byrådsmødet. Det blev behandlet - og overhørt.

Signe skrev op til Byrådsmødet sådan her på Det Fælles Bedstes facebook side:

Et flertal i byrådet indgik d. 8. februar 2023 et forlig om udvidelsen af Aarhus Havn – på trods af stor folkelig modstand og faglig kritik. Den demokratiske proces omkring beslutningen har været et spil for galleriet: Man har ignoreret kritiske røster, både fra høringsvar og det borgerpanel som kommunen selv nedsatte ifm. deres ”ekstraordinære orgerinddragelsesproces”. Nu skal byrådet behandle det første borgerforslag i Aarhus Kommune. De får en ekstra chance til at vise, AT DE TAGER BORGERNE (OG DEMOKRATIET!) ALVORLIGT! Hvad vil der ske, hvis de – endnu engang – sidder kritikken overhørig?

Konkret er mit forslag, at Aarhus Kommune stopper havneudvidelsen, og igangsætter en grundig undersøgelse af alternative løsninger, herunder et samarbejde med Grenaa Havn, effektivisering af de eksisterende havnearealer med bl.a. containertårne, anlæggelse af en ”tørhavn” mv. Disse løsninger skal AFPRØVES i en forsøgsperiode.

Der skal laves en ny, dybdegående og UVILDIG undersøgelse af de klima- og miljømæssige konsekvenser en eventuel havneudvidelse vil medføre, både i anlæggelsesfasen og i driftsfasen.

Ikke mindst, skal borgerne i Aarhus Kommune have mulighed for at afgive deres stemme ift. havneprojektet. Derfor skal der afholdes en folkeafstemning! Aarhus Kommune skal vise, at de tager borgerens meninger alvorligt, og at de respekterer den demokratiske proces! Der er offentlig adgang til byrådsmødet. Det er D. 21. FEBRUAR KL. 16.00, og jeg får 5 minutter til at præsentere mit forslag. Det er ikke meget, og derfor har jeg brug for JERES HJÆLP! Jeg håber I vil møde op, og vise jeres MODSTAND mod havneprojektet. Vi skal vise byrådet, at vi vil høres og inddrages i beslutningen og have indflydelse på udviklingen af VORES by! Signe Svaneborg” -

Borgerforslaget er efterfølgende blevet afvist af økonomiudvalget - bl.a. med bemærkningen om, at der ikke er kommet nye oplysninger frem i forbindelse med behandling af borgerforslaget. Flere grønne organisationer har protesteret over byrådets arrogante behandling af Signe Svaneborgs borgerforslag.

Endnu engang, siger vi som grønne foreninger i Aarhus, endnu engang vælger flertallet i byrådet at ignorere deres egne borgere. Og virkeligheden.

For faktisk er der kommet mange nye oplysninger frem i sagen. Fx dette:

Mærsk meddelte for nylig, at de lukker den direkte rute fra Aarhus Havn til Asien og retur. Mærsk' containerskibe udgør langt hovedparten af containerskibssejladis til og fra Aarhus Havn.

En sådan oplysning gør det nødvendigt at gentænke om der så overhovedet er brug for en udvidelse?

De seneste tal for verdens containertransport viser i øvrigt, at containerhandelen er gået voldsomt tilbage. Blandt pga. geopolitiske spændinger, handelskrige, krigen i Gaza, piratangreb i Suez kanalen og af mange andre årsager.

Så måske kunne økonomiudvalget kigge ud af vinduet, hvor de vil se, at virkeligheden har

trukket tæppet væk under behovet for en havneudvidelse.

Og når de har set tilstrækkelig med virkelighed, så kan de måske tænke den tanke, at borgerforslag i øvrigt er noget man skal respektere, lytte til og anvende bedst mulig. Faktisk er et Byråd valgt af borgerne og hele forvaltningen er skabt for borgernes skyld.

GRØNT BYRÅD I AARHUS OG I ALLE KOMMUNER

Det holder ikke med et byråd der snyder sine borgere for at hjælpe pengenes elite. Vi er nødt til at få et Grønt Byråd ved kommunalvalget i 2025.

Derfor indkalder Det Fælles Bedste til stormøde for alle grønne kræfter blandt borgerne i Aarhus torsdag den 18. april kl. 17:30-20:30 i Sager der Samler.

Her er vores bud på et grundlag for næste byråd https://detfaellesbedste.dk/wp-content/uploads/2024/03/GROeNT-BYRAaD-I-AARHUS_13_3.pdf

Deltagelse er gratis, medbring din egen mad, drikke sørger vi for. Tilmeld dig på sekretariat@detfaellesbedste.dk mrk. "18.4".

Begivenhed: <https://fb.me/e/6ypqbr3sb>

Vejle Fjord er lige blevet begravet. Sidste juni begravede aarhusianerne Aarhus Bugten.

- Nu viser det sig, at ALGER spreder sig og kan indvarsle endnu en sæson med massivt iltsvind.

Dette er et uddrag af [artikel](#) fra Information, den 9. april 2024, Marie Sæhl

” (...) Sidste forår kom det frem, at biologer havde optaget 70 timers undervandsvideo i fjorden og kun var stødt på en enkelt skrubbe. I efteråret blev fjorden igen ramt af et voldsomt iltsvind, så fisk, rejser og krabber lå og gispede efter ilt i havoverfladen.

»Det er en gigantisk katastrofe. Det er frustrerende og sørgeligt, at vi er kommet dertil,« sagde Klaus Balleby, biolog og projektleder for Sund Vejle Fjord, dengang til [Vejle Amts Folkeblad](#).

INGEN FORBEDRING

Vejle Fjord er langtfra enestående. Lige nu er kun fem ud af 109 danske farvande og fem ud af 1.000 søer i god økologisk tilstand. Og absolut intet tyder på bedring.

Tværtimod bragte [Politiken](#) i weekenden beretninger fra lystfiskere, som fortæller, at de allerede nu oplever [fedtemøg](#) – store forekomster af vatalger og dunalger – i de danske fjorde og farvande.

Selv om foråret kun har budt på en begrænset lysmængde, som er nødvendig for algernes vækst, er store plamager af slimede og pelsede alger nu vokset frem. Algerne vil skygge for solen, så det livgivende ålegræs ikke kan vokse. Senere vil det gå i forrådnelse og flyde ind på strandene, hvor det vil lægge sig som en stinkende suppe i vandkanten. Eller synke til bunds, hvor det i sin forrådnelsesproces vil tage en del af havets ilt og bidrage til iltsvindet.

»Så nu starter processen mod endnu et stort iltsvind i danske farvande. Det er forspillet til dødens hav,« som Kaare Manniche Ebert, biolog i Danmarks Sportsfiskerforbund, siger til Politiken.

GODE BETINGELSER FOR ENDNU EN SOMMER MED ILTSVIND

Fedtemøget vokser sig primært stort af det kvælstof – heriblandt overskydende gylle fra landmændenes marker – der bliver skyllet ud i vandløb og åer, når det regner. I alt 70 procent af kvælstoffet stammer fra landbruget, og i år har indtil videre været ekstraordinært vådt. Det samme var 2023.

»Jeg undrer mig ikke over, at der er en pæn omgang fedtemøg lige nu. Det må vi forvente med de mængder af næringsstoffer, der er skyllet ud i havet på grund af en våd vinter,« siger Per Andersen, specialkonsulent ved Institut for Ecoscience – Marin Økologi på Aarhus Universitet, der er en af hovedkræfterne i den danske overvågning af alger, i Politikens artikel.

Selv om det endnu ikke er til at sige, om sommeren bliver en gentagelse af sidste år, hvor store områder var ramt af massivt iltsvind, er det altså fair at sige, at betingelserne i hvert fald er der.

Til gengæld er der endnu ikke taget de nødvendige politiske skridt, der skal til for at ændre billedet.

LANDBRUGET STRITTER IMOD

Godt nok blev der på finansloven afsat 405 millioner kroner til en akutpakke til havmiljøet, som der lige nu forhandles om. Men det vil [langtfra være nok](#) til at løse problemet.

Ifølge forskningen skal mængden af kvælstof, der ryger ud i havene, reduceres til 38.000 ton. I dag bliver der ifølge tal fra Aarhus Universitet i gennemsnit lukket 56.000 ton ud, og det kræver dermed en reduktion på omkring 18.000 ton, som miljøminister Magnus Heunicke (S) har lovet vil

blive nået. Men hvordan mangler han altså stadig at svare på.

En [rapport](#) lavet af uafhængige internationale forskere slog i efteråret fast, at det er for sent for Danmark at nå kravene til et godt vandmiljø i 2027, som EU's vandrammedirektiv ellers pålægger os. Samme konklusion var danske forskere år før kommet frem til, men da landbruget ikke ville godtage deres konklusioner, blev ideen om *second opinion* født og forhalede handling yderligere et par år.

De sidste ti år er udledningen af kvælstof ikke blevet reduceret. Det skyldes ikke mindst, at den

tidligere VK-regering med landbrugspakken fra 2016 gav landmændene lov til at gøde mere.

Nedturen for det danske havmiljø er på den måde kendetegnet ved en politisk dansen rundt på stedet. Problemet med iltsvind i de danske farvande er over [40 år gammelt](#), og ingen af Heunicke's forgængere har løst det.

(...)

[I 40 år har iltsvind hærget de danske farvande. Lige så længe har ministre lovet handling.](#)

BLIV MEDLEM AF DET FÆLLES BEDSTE

*Hvad får du ud af at være medlem af Det Fælles Bedste? - Det korte svar
For omstilling, fællesskab, håb.*

Vi er i færd med at skabe en bred borgerbevægelse, der skaber omstilling gennem handlinger sammen i lokale og landsdækkende fællesskaber.

Som medlem er du med til at forme fremtiden. I Det Fælles Bedste handler og nytænker vi året rundt, for at skabe en fremtid, der er mulig og værd at leve i. Og du kan være med!

*Som medlem støtter du vores arbejde!
Det koster fra 200 kr./ år. Samlet bliver vi en bevægelse, der formår at gennemføre de nødvendige omstillinger, også i Folketing og byråd. Men det haster!*

Som medlem bliver du en del af et politisk udviklende, handlende og aktivistisk miljø. Få netværk, ideer, sparring, erfaringer, viden. Få nyhedsbreve med jævnlige opdateringer om omstillingen.

Du kan forme og deltage i projekter. Har du en god idé til et projekt eller initiativ? Hjælp

os med at skabe kontakt til mange områder af samfundet og udbrede samarbejdet om den grønne omstilling.

Vi har løsningerne. Det handler om mod. Om at samles. Få rejst foreninger og skabt handlinger!

Dette er en opfordring til dig, til din forening og dine netværk om at blive medlem af Det Fælles Bedste. Vi er i gang med at skabe en bred politisk borgerbevægelse, som kan starte omstillingen til et bæredygtigt samfund. **Vær med!**

- Bliv medlem [her](#).
- Læs vores grundlag [her](#).
- Følg vores daglige facebook [her](#).
- Få et over blik over "**Hvad vi laver**", vores "Strategi for en fremtid der er værd at leve i" og vores politik ift. de vigtigste områder [her](#).

Grønne hilsner!
Det Fælles Bedste

